

งบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Local Administrations Financial Statements

นพพร แพทย์รัตน์*
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

บทคัดย่อ

งบการเงินเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นของประเทศ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจัดทำระบบบัญชีให้สอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐและจัดทำงบการเงินในรูปแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อนำมาวิเคราะห์ภาพรวมการเงินการคลังของประเทศ การจัดทำงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งงบการเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำจะประกอบด้วย 2 งบใหญ่ ๆ คือ (1) งบแสดงฐานะการเงิน เป็นงบการเงินที่นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หนี้สินและเงินสะสม และ (2) งบแสดงผลการดำเนินงาน เป็นงบการเงินที่นำเสนอข้อมูลรายรับและรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรอบปีงบประมาณ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึง วันที่ 30 กันยายน ของทุกปี โดยที่งบการเงินทั้งสองจะถูกนำเสนอให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเผยแพร่ให้กับสาธารณะได้รับทราบ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานและเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

คำสำคัญ : งบการเงิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงาน

* ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
e-mail: np__peatrat@yahoo.com

Abstract

One of the tools representing a successfully operated organization of either government or private agencies is Financial Statements. The Local Administration is a government agency whose responsibilities play an important role in developing local communities. Consequently, they have duties to prepare their financial statements in accordance with the rules, accounting policies set forth by the government and also financial statements format set by the Ministry of Finance, mainly for integrated analysis. The Local Administration's financial statements consist of : (1) Statement of Financial Position which represents assets, liabilities and equity (2) Statement of Financial operation is represents Local Administration's receipt and payment in relevance to government fiscal calendar (October 1st to September 30th). Every year, Financial Statements will be distributed to all publicly, mainly to inform people in order to encourage the locals, involvement, participation as well as monitoring the work of the Local Administration.

Keywords: Financial Statements, Local Administration, Statement of Financial Position, Statement of Financial Operation

บทนำ

งบการเงินเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กรทั้งองค์กรที่มุ่งหวังผลกำไรและองค์กรที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ซึ่งรวมถึงหน่วยงานภาครัฐซึ่งปัจจุบันที่ต้องมีการจัดทำงบการเงินซึ่งเป็นตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐ (1) ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชี และจัดทำงบการเงินตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปในกรอบมาตรฐานเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานการเงินในภาพรวมของแผ่นดิน (2) ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ตรวจสอบบัญชีในการตรวจสอบงบการเงินหน่วยงานภาครัฐ และ (3) ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่แสดงในงบการเงินและสามารถนำงบการเงินมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้ การจัดทำงบการเงินของหน่วยงานภาครัฐแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อการใช้งบประมาณและผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน นอกจากนั้นการปฏิบัติตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ยังช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและการคำนวณต้นทุนในการดำเนินการบริการสาธารณะได้ โดยการปรับจากการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์เงินสด (Cash basis) มาเป็นเกณฑ์คงค้าง (Accrual basis) ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อติดตามสถานะการเงินและการใช้ทรัพยากรสร้างผลผลิต ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐซึ่งครอบคลุมไปถึงองค์กรอิสระตาม

รัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน และองค์กรอื่นของรัฐต้องจัดทำงานการเงินตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐดังกล่าว ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เนื้อเรื่อง

ในปัจจุบันต้องยอมรับว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่บุคคลทั่วไปยอมรับว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นของประเทศ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความสะอาด สร้างและบำรุงถนนและท่าเรือ ดับเพลิงและกู้ภัย จัดการศึกษา ให้บริการสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และรักษาวัฒนธรรมอันดีในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังอาจจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอื่น ๆ ได้ตามสมควร อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย แม้รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารบุคคล การเงินและการคลัง แต่เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งรัฐบาลกลางได้จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเป็นเงินอุดหนุนในการดำเนินงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องจัดทำระบบบัญชีให้สอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และจัดทำงบการเงินในรูปแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อนำมาวิเคราะห์ภาพรวมการเงินการคลังของประเทศด้วยเช่นกัน

การจัดทำงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งงบการเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำจะประกอบด้วย 2 งบใหญ่ ๆ คือ (1) งบแสดงฐานะการเงิน และ (2) งบแสดงผลการดำเนินงาน โดยในแต่ละงบจะมีหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้รายละเอียดประกอบเพิ่มเติม

งบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน เป็นงบการเงินที่นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเรียกส่วนของเจ้าของว่า “เงินสะสม” ดังนั้นข้อมูลในงบแสดงฐานะการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะประกอบด้วย

1. ทรัพย์สิน ซึ่งตามหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐจะใช้คำว่า “สินทรัพย์” ซึ่งหมายถึงสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานและมีศักยภาพในการให้บริการหรือเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยที่หน่วยงานจะสามารถควบคุมสินทรัพย์นั้นได้หากหน่วยงานสามารถกระทำการซื้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- 1.1 ใช้สินทรัพย์นั้นในการผลิตผลผลิตของหน่วยงาน
- 1.2 ได้รับประโยชน์จากการขายสินทรัพย์นั้น

1.3 คัดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์นั้น

1.4 สามารถอนุญาตหรือปฏิเสธการขอใช้สินทรัพย์นั้นจากหน่วยงานงานหรือบุคคลอื่น
ทั้งนี้ทรัพย์สินจะถูกแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อสังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์

2. หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของหน่วยงานและภาระผูกพันในปัจจุบันที่อาจเกิดขึ้นจากสัญญาข้อผูกมัดทางกฎหมายหรือเกิดจากการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน ซึ่งส่งผลกระทบทางการเงินในเชิงลบแก่หน่วยงาน

3. เงินสะสม หมายถึง ส่วนทุนหรือสินทรัพย์สุทธิ (ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน) ซึ่งหน่วยงานจะเป็นผู้ถือเงินสะสมดังกล่าวที่มีลักษณะคล้ายกับบัญชีทุนหรือส่วนของเจ้าของในทางการบัญชีแทนประชาชน

สำหรับการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินจะจัดทำในรูปแบบรายงาน จะเริ่มด้วยหัวของงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชื่องบแสดงฐานะการเงิน และวันเดือนปีที่มีการจัดทำซึ่งจะเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ ก็คือวันที่ 30 กันยายน ของทุกปี

ภายในงบแสดงฐานะการเงินนอกจากจะประกอบไปด้วย ทรัพย์สิน หนี้สินและเงินสะสมแล้ว ยังมีหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงินอีก 8 รายการ ประกอบด้วย

- หมายเหตุ 1 งบทรัพย์สิน
- หมายเหตุ 2 เงินสด เงินฝากธนาคารและเงินฝากคลังจังหวัด
- หมายเหตุ 3 งบหนี้สิน
- หมายเหตุ 4 เงินรับฝาก
- หมายเหตุ 5 รายจ่ายค้างจ่าย
- หมายเหตุ 6 รายจ่ายผิดส่งใบสำคัญ
- หมายเหตุ 7 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย
- หมายเหตุ 8 งบเงินสะสม

**ข้อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
งบแสดงฐานะการเงิน
เพียง ณ วันที่ 30 กันยายน 25.....**

ทรัพย์สิน

ทรัพย์สินตามงบทรัพย์สิน (หมายเหตุ 1)		XXX
เงินสด เงินฝากธนาคารและเงินฝากคลังจังหวัด (หมายเหตุ 2)		XXX
เงินฝาก-เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล (ก.ส.ท)		XXX
หรือกองทุนสะสมองค์การบริหารส่วนจังหวัด (กสอ.)		XXX
เงินอุดหนุนเฉพาะกิจฝากจังหวัด		XXX
ลูกหนี้ - ภาษีโรงเรือน	XXX	
ภาษีบำรุงท้องที่	XXX	
ภาษีป้าย	XXX	XXX
รายได้ค้างรับ		XXX
หุ้นในโรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น		XXX
		XXX

หนี้สินและเงินสะสม

ทุนทรัพย์สิน (หมายเหตุ 1)	XXX
เจ้าหนี้ (หมายเหตุ 3)	XXX
เงินรับฝากต่าง ๆ (หมายเหตุ 4)	XXX
รายจ่ายค้างจ่าย (หมายเหตุ 5)	XXX
รายจ่ายผิดส่งใบสำคัญ (หมายเหตุ 6)	XXX
เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย (หมายเหตุ 7)	XXX
เงินสะสม (หมายเหตุ 8)	XXX
	XXX

ภาพที่ 1 ตัวอย่างงบแสดงฐานะการเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ในหมายเหตุ มีรายละเอียดดังนี้

หมายเหตุ 1 งบทรัพย์สิน เป็นงบประกอบที่ จะแสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ จำนวนเท่าใดโดยการระบุนราคาทรัพย์สิน ณ วันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา โดยแยกเป็นทรัพย์สินที่จัดซื้อมาโดยเงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรือมาจากรายได้และทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้ เป็นต้น

หมายเหตุ 2 เงินสด เงินฝากธนาคารและเงินฝากคลังจังหวัด เป็นการแสดงรายละเอียด ประกอบด้วย เงินสดในมือที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือไว้ ณ วันที่จัดทำงบแสดงฐานะการเงิน เงินฝากธนาคารทั้งประเภทออมทรัพย์และประเภทฝากประจำ และเงินฝากที่คลังจังหวัด ทั้งนี้บัญชีเงินฝากธนาคารที่แสดงรายการในหมายเหตุ 2 จะเป็นเงินฝากของธนาคารกรุงไทยและธนาคารออมสิน ซึ่งในความเป็นจริงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถฝากเงินกับธนาคารอื่น ๆ ได้ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

หมายเหตุ 3 งบหนี้สิน เป็นงบประกอบที่แสดงถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนี้กับใคร คงค้างและเป็นภาระผูกพันเป็นเวลาที่ปี รวมถึงจะต้องชำระเงินต้นปีละเท่าใด ทั้งนี้ในงบหนี้สินจะประกอบด้วยข้อมูล ชื่อเจ้าหนี้ โครงการที่นำเงินกู้มาดำเนินการ จำนวนเงินที่ขอกู้พร้อมจำนวนดอกเบี้ยทั้งหมดที่ต้องชำระ เลขที่สัญญาเงินกู้ เงินต้นที่คงค้างชำระ และปีที่สิ้นสุดสัญญาเงินกู้

หมายเหตุ 4 เงินรับฝาก เป็นการแสดงข้อมูลจำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับฝากไว้ เช่น ภาษี หัก ณ ที่จ่าย เงินประกันสัญญา เงินรับฝากโครงการต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งจะต้องจ่ายคืนให้แก่ผู้ฝากหรือต้องส่งต่อไปกับบุคคลที่สามหรือหน่วยงานอื่น

หมายเหตุ 5 รายจ่ายค้างจ่าย เป็นการแสดงข้อมูลจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วในปีงบประมาณ แต่ปัจจุบันยังไม่ได้จ่ายเงินทั้งหมดหรือบางส่วน โดยแสดงรายการค้างจ่าย จำนวนเงินทั้งหมดที่ต้องจ่าย และจำนวนเงินที่คงค้าง ซึ่งจะต้องทำการจ่ายเงินในรอบปีงบประมาณถัดไป

หมายเหตุ 6 รายจ่ายผิดส่งใบสำคัญ เป็นการแสดงข้อมูลจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยืมเงินงบประมาณไปใช้ซึ่งมีระยะเวลาครบถ้วนระหว่างปีงบประมาณที่เพิ่งผ่านไปกับปีงบประมาณใหม่ที่จะมาถึงเงินจำนวนดังกล่าวจะต้องถูกกันเงินงบประมาณไว้สำหรับรอจ่ายในปีงบประมาณใหม่ที่จะมาถึง

หมายเหตุ 7 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย เป็นการแสดงข้อมูลจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ได้ก่อกำหนดผูกพันไปแล้วในปีงบประมาณที่เพิ่งผ่านไปและยังไม่ได้เบิกจ่ายหรือเบิกจ่ายไม่ทัน โดยจะแสดงเป็นรายหมวดหรือรายโครงการ จำนวนเงินที่ก่อกำหนดผูกพัน จำนวนเงินที่เบิกจ่ายแล้ว และจำนวนเงินคงเหลือที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย

หมายเหตุ 8 งบเงินสะสม เป็นงบประกอบที่แสดงข้อมูลเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต้นปีงบประมาณ บวกด้วยรายรับจริงที่สูงกว่ารายจ่ายจริงหลังหักเงินทุนสำรองเงินสะสม (เงินทุนสำรองเงินสะสม ร้อยละ 25 ของรายรับจริงที่สูงกว่ารายจ่ายจริง) รับคืนเงินสะสมต่าง ๆ และหักด้วยการค่าใช้จ่ายที่จ่ายจากเงินสะสม คงเหลือเท่ากับเงินสะสม ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแสดงข้อมูลรายละเอียดเงินสะสม ณ วันสิ้นปีงบประมาณ รวมถึงรายการเงินสะสมที่สามารถนำไปใช้ได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำรายงานรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายจากเงินสะสม

งบแสดงผลการดำเนินงาน

งบแสดงผลการดำเนินงาน เป็นงบการเงินที่นำเสนอข้อมูลรายรับและรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรอบปีงบประมาณ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึง วันที่ 30 กันยายน ของทุกปี จัดทำในรูปแบบของตารางโดยแสดงรายการรายจ่ายและรายรับตามลำดับ ดังนั้นงบแสดงผลการดำเนินงานจะประกอบด้วยดังนี้

1. ข้อมูลรายรับ เป็นการแสดงรายการรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น รายรับจากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต รายได้จากทรัพย์สิน รายได้เบ็ดเตล็ด รายรับจากภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นต้น

2. ข้อมูลรายจ่าย เป็นการแสดงรายการรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยรายจ่ายดังนี้

- 2.1 เงินเดือน
- 2.2 ค่าจ้างประจำ
- 2.3 ค่าจ้างชั่วคราว
- 2.4 ค่าตอบแทน
- 2.5 ค่าใช้สอย
- 2.6 ค่าวัสดุ
- 2.7 ค่าสาธารณูปโภค
- 2.8 เงินอุดหนุน
- 2.9 ค่าครุภัณฑ์
- 2.10 ค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- 2.11 งบกลาง
- 2.12 รายจ่ายอื่น

ทั้งนี้จะมีเพียง 2 รายการที่ต้องจัดทำหมายเหตุ หรือรายละเอียดประกอบเพิ่มเติม ได้แก่ (1) ค่าครุภัณฑ์ และ (2) ค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งจะแสดงรายการจัดซื้อครุภัณฑ์และการปรับปรุง รวมถึงการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ทั้งที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและใช้สำหรับการให้บริการประชาชนในพื้นที่ เช่น ครุภัณฑ์สำนักงาน การปรับปรุงภูมิทัศน์ การก่อสร้างรางระบายน้ำในหมู่บ้าน เป็นต้น

นอกจากจะแสดงรายการรายจ่ายตามรายการข้างต้นแล้ว งบแสดงผลการดำเนินงานยังต้องจำแนกรายการรายจ่ายเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย โดยจะต้องจัดทำรายงานเพิ่มเติมตามภารกิจเพื่อประกอบงบแสดงผลการดำเนินงาน ได้แก่

1. การบริหารงานทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การรักษาความสงบภายใน
3. การศึกษา
4. สาธารณสุข
5. สังคมสงเคราะห์
6. เศรษฐกิจและชุมชน
7. สร้างความเข้มแข็งของชุมชน
8. การศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ
9. อุตสาหกรรมและการโยธา
10. การเกษตร
11. การพาณิชย์
12. งบกลาง

ทั้งนี้ข้อมูลในงบแสดงผลการดำเนินงานจะต้องนำเสนอข้อมูลที่เป็นการประมาณรายจ่ายและรายรับข้อมูลรายจ่ายและรายรับจริงที่เกิดขึ้น รวมถึงรายการรายรับที่สูงกว่าหรือต่ำกว่ารายจ่าย ซึ่งมีคล้ายกับกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิในทางธุรกิจ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำส่งงบการเงินข้างต้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยผ่านมายังสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดแต่ละจังหวัด และจัดส่งให้กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึงจะต้องติดประกาศให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จะเห็นได้ว่าวงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากจะสะท้อนผลการปฏิบัติราชการแล้วยังแสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารงาน การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานของภาครัฐมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งส่งผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดการพัฒนาในการบริหารจัดการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ภายใต้การบริหารทรัพยากรของสังคมอย่างโปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรมและมีสมรรถนะสูงในการให้บริการแก่ประชาชน

ข้อบังคับการปกครองส่วนท้องถิ่น
งบแสดงผลการดำเนินงานจ่ายจากเงินรายรับ
ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 25.. ถึง วันที่ 30 กันยายน 25..

รายการ	ประมาณการ	รวม	บริหารงานทั่วไป	การรักษาความสงบภายใน	การศึกษา	สาธารณสุข	สังคมสงเคราะห์	เคหะและชุมชน	สร้างความเข้มแข็งของชุมชน	การศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ	อุตสาหกรรมและการโยธา	การเกษตร	การพาณิชย์	งบกลาง
<u>รายจ่าย</u> เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ฯลฯ														
รวม														
<u>รายรับ</u> ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับฯ รายได้จากสาธารณูปโภค ฯลฯ														
รวมรายรับ														

รายรับสูงกว่าหรือ(ต่ำกว่า)รายจ่าย

ภาพที่ 2 ตัวอย่างงบแสดงผลการดำเนินงาน

บทสรุป

งบการเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ทั้งงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงาน รวมถึงหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สะท้อนผลการปฏิบัติราชการและการให้บริการประชาชน ทั้งนี้ งบแสดงฐานะการเงินจะแสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หนี้สินและเงินสะสม ส่วนงบแสดงผลการดำเนินงาน เป็นการนำเสนอข้อมูลรายรับและรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรอบปีงบประมาณ

สำหรับการจัดทำงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังต้องได้รับการพัฒนาทั้งในเรื่องของคุณภาพของข้อมูลที่ยังขาดการให้คำนิยาม ซึ่งอาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินขาดความเข้าใจ ข้อมูลในงบการเงินที่ยังไม่เพียงพอต่อการนำไปวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหาร รายการในงบการเงินบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคลากรในการจัดทำงบการเงินและการจัดเก็บเอกสารทางการเงินและบัญชีที่ไม่เป็นระบบระเบียบ เอกสารสูญหาย อันจะส่งผลต่อการจัดทำงบการเงินทั้งสิ้น ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องพัฒนากระบวนการ วิธีปฏิบัติ รวมถึงแนวทางในการจัดทำงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- การปกครอง, กรม กระทรวงมหาดไทย. (2543). *ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543*.
- นพพร แพทย์รัตน์. (2554). *การศึกษาเนื้อหาการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงินของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน*. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- บัญชีกลาง, กรม หนังสือที่ กค 0423.2/ว410 เรื่อง *รูปแบบรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐ* ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2551.
- มาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ, สำนัก. (2546). *หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2*. ม.ป.พ.
- ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรม กระทรวงมหาดไทย. (2548). *ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547*.

ผู้เขียน**นายณพพร แพทย์รัตน์**

อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง

e-mail: np__peatrat@yahoo.com